

Urealistiske og Uacceptable vandplaner

Miljøminister Ida Auken den 2. december fremlagt forslag til ændringer i vandplanerne. Ændringerne betyder, at der i første omgang skal ske en miljø-indsats i 5.300 km vandløb. Det er 2.000 km mindre end i de planer, som var sendt i høring. Der ud over har regeringen besluttet at sætte bindende frister for spildevandsrensningen i det åbne land. Kvælstofmålet står fast, således at der skal reduceres 9.000 ton årligt frem til 2015 og ekstra 10.000 ton i næste planperiode.

Ida Auken mener, at vandløbsindsatsen nu er blevet ensartet i hele landet, og at åbenlyse fejl er rettet. Miljøministeren understregede desuden, at vandplanerne kun er første skridt. Næste skridt er regeringens natur- og landbrugskommission, som skal komme med modeller for den kommende indsats. Der efter fastsætter regeringen mål for den kommende planperiode - der som minimum skal indebære en reduktion på yderligere 10.000 ton kvælstof og minimum skal indeholde en indsats for yderligere 2.000 km vandløb.

Ændringerne i vandplanerne betyder, at Miljøministeriet nu iværksætter en minihøring fra 3. til 10 december, hvor lodsejere, der bliver berørt af ændringerne, kan komme med indsigelser. Der efter skal planerne sendes til EU. Målet er, at det kan ske inden nytår, hvor Danmark overtager EU-formandskabet.

Forsumpning af store dyrkningsarealer

Regeringen har tidligere sagt, at man ville bruge vækst som en løsning på Danmarks problemer. Med fremlægningsen af vandplanerne leverer regeringen endnu engang et brudt valgløfte. Med den ensidige fokusering på kvælstofreduktion fra landbruget og ophør af vedligeholdelse af 5.300 km vandløb, vil vandplanerne få store konsekvenser for hele landbrugserhvervet. Vandplanerne bringer op mod 12.000 arbejdspladser i fare, ligesom en milliardeksport hænger i en tynd tråd, og det vel at mærke uden nogen form for sikkerhed for, at vandplanerne overhovedet virker.

Vandplanerne er nogle rigtige skrivebordsplaner uden forankring i virkeligheden. Da VK-regeringen sendte vandplanerne i høring, gav de anledning til ikke mindre end 4.000 høringssvar. Den plan, miljøminister Ida Auken nu lægger frem, er desværre stort set en kopi af den tidligere. Det er dybt skuffende og meget alvorligt, at regeringen og ministeren ikke har lyttet til de indvendinger og konstruktive forslag, som landbruget og andre er kommet med.

Selvom regeringen har taget 2.000 kilometer vandløb ud af den oprindelige plan, er der stadig 5.300 kilometer vandløb, der skal have ændret og mere skånsomt vedligeholdelse i forhold til i dag. Det kan og vil resultere i tilstoppede dræn og oversvømmede marker i et omfang, der kan få katastrofale følger for landmændenes økonomi. De fremlagte planer kan meget vel ende med forsumpning af store dele af den danske landbrugsjord, og der er overhængende risiko for, at dårligt fungerende drænsystemer vil oversvømme marker, sommerhus- og boligområder.

Uhørt høringsfrist

Det er fuldstændig uacceptabelt, at der kun gives en høringsfrist vedr. ændringer på vandløbsområdet på syv dage. Der er stor risiko for, at en række berørte lodsejere – både bredejere og landmænd med marker i baglandet – ikke når at få set materialet og afgivet deres indsigelser inden for fristen. Desuden vil det være umuligt for de faglige konsulenter at bistå de mange medlemmer på så kort tid! Perioden må og skal udvides.

Uanset den uacceptable korte høringsfrist må vi anbefale vores medlemmer, at skrive et høringssvar, hvis man bliver berørt af planerne.

Se hjemmeside:

På Naturstyrelsens hjemmeside – www.naturstyrelsen.dk/Vandet/Vandplaner - kan man få mere information om:

- hvilke vandløb og søer der var med i den første offentlige høring, men nu er udgået
- hvilke vandløb og søer, der nu indgår, men ikke var med i første offentlige høring

Fra kortet kan man klikke sig helt ned på den enkelte matrikel.

Fra hjemmesiden kan de høringsberettigede indsende høringssvar via fast formular. **Høringsperioden vil vare fra lørdag 3. december til lørdag 10. december.**

Fagligheden mangler

Desværre bærer de endelige planer, der nu er blevet offentliggjort, stærkt præg af, at der slet ikke er styr på alle de faglige spørgsmål. En række faglige arbejdsgrupper, der skulle kvalificere planerne, er enten ikke afsluttet eller også ignoreres anbefalingerne fra dem. Desuden har man fra dansk side *ikke* anvendt en række forskellige retningslinjer fra EU korrekt. Miljøministeriet har således *helt bevidst* valgt at gå væsentligt længere end den politiske hjemmel, der findes i miljømålsloven. Som eksempler på overimplementering og forkert fremgangsmåde kan nævnes:

- Forkert klassifikation af vandområderne (navnlig vandløb)
- Muligheden for at anvende undtagelsesbestemmelserne rigtigt
- Manglende udgangspunkt i miljøtilstand og indsatsbehov i det enkelte vandområde; ensidig fokus på kvælstof
- Manglen på reel inddragelse af interessenterne.

Det er ligeledes direkte utroværdigt, når det først meldes ud, at vandløbsindsatsen skal reduceres med 2.000 km grundet forbedret viden, hvorefter det meddeles, at der i næste planperiode vil blive inddraget yderligere 2.000 km! Vi står med andre ord over for uændrede udfordringer, ikke lempede! De endelige planer er i det store hele blot en videreførelse af de planer, der blev sendt i offentlig høring.

Vandplanerne får kun ringe miljømæssig effekt

Dansk Hydraulisk Institut har for Landbrug & Fødevarer gennemført en analyse af den samlede miljøeffekt i udvalgte vandområder ved en reduktion af kvælstofudledningen på 19.000 tons. I oplandet til Smålandsfarvandet svarer det til en samlet reduktion på yderligere 38 pct. – og landbrugets andel skal reduceres med yderligere 59 pct! Undersøgelsen viste:

- At der ingen effekt er på sigtdybden i de åbne Indre Danske Farvande, og arealerne ramt af iltsvind blot vil blive reduceret med 1 - 4,8 pct.
- At sigtdybden i Smålandsfarvandet vil blive forbedret med op til 5 cm (under 1 pct.)
- At sigtdybden i Karrebæk Fjord (der reelt bare er en udposning på Susåen) kun forbedres med op til 40 cm - behovet ift. miljømålet er omkring 1,5 m!

Analysearbejdet illustrerer med tydelighed, at den indsats, der nu gennemføres med vandplanerne, er helt forfejlet; den koster erhverv og samfund dyrt uden at være i nærheden af at sikre målopfyldelse. I Smålandsfarvandets opland skal kvælstofudledningen fra landbruget som nævnt reduceres med yderligere 59 pct., så den samlede reduktion siden midtferiserne er i størrelsesordenen 75 pct. Alligevel sker der stort set ikke økologiske forbedringer, og selv en fuldstændig nedlæggelse af landbruget vil ikke forbedre miljøet i kystvandene. Der skal helt andre virkemidler til, og den enøjede fokusering på kvælstof som styrende parameter skal revideres.

Yderligere krav om 140.000 ha efterafgrøder får store økonomiske konsekvenser

For de hårdest ramte landmænd vil kravet om yderligere efterafgrøder få meget alvorlige konsekvenser. Ud over de direkte driftstab – der kan beløbe sig til flere hundredetusinde kroner om året for den enkelte landmand – vil restriktionerne medføre et samlet værditab på arealerne, som er langt større. I lyset af den økonomiske situation, kan kravene føre til en situation med flere konkurser, tvangsauktioner og generelle tab i den finansielle sektor.

Manglende borgerinddragelse

Danmark har på *ingen* måder levet op til krav i vandrammedirektivet om aktiv offentlig inddragelse i tilblivelsen af vandplanerne. En ny høringsfrist på kun 7 dage vidner om magtmisbrug, og høringsfrister af den varighed, hører ikke hjemme i en retsstat, som Danmark ellers mener at betegne sig selv.

Vandplanerne må få konsekvenser

Gefion vil fortsætte med at arbejde videre med planerne, for at få ændret indholdet i planerne, og påvirket valg af virkemidlerne til at gennemføre planerne. Så snart viden om indsatsbehov og effekt af alle tiltag er på plads, skal indsatsen ændres, så vi går fra byrdefuld regulering og begrænsning af udviklingsmuligheder og konkurrenceevne til løsninger, der gavner både miljø og landbrug. Vi vil arbejde for:

- At indsats sker uden for dyrkningsfladen – Alternativer som stenrev, produktion af line-muslinger, tang etc. skal anvendes.
- Indsætter kun sker i randen af dyrkningsfladen – eksempelvis via minivådområder, kunstige ådale, vådområder etc.
- Kun i alleryderste instans skal der lægges restriktioner på dyrkningsfladen – og kun i form af valgfrihed mht. valg af virkemiddel og mod fuld erstatning

Gefion vil undersøge hvilke juridiske muligheder der er, for at få ændret planerne. Gefion vil klage over den uacceptable høringsfrist på 7 dage, og vi vil klage over den manglende offentlige inddragelse i tilblivelsen af vandplanerne.

Landbrug & Fødevarer har taget initiativ til et **stormøde om Vandplanerne mandag den 12. december**, hvor Ida Auken har givet tilsagn om at deltage. Programmets endelige udformning er under udarbejdelse. Der arbejdes samtidigt på at få fastlagt tid og sted for stormødet.

Gefion kan hjælpe med hørings svar

Har du brug for faglig hjælp til udarbejdelse af hørings svar så kontakt en af følgende konsulenter:

Benny Lydolph Pedersen, Planteavlskonsulent, telefon 5786 5028

Felix Bentzen, Planteavlskonsulent, telefon 5786 5031

Rikke Sønder, Landdistriktskonsulent, telefon 5786 5096

Therese Bloksted, Landdistriktskonsulent, telefon 5786 5059

Piil Krogsgaard, Miljøkonsulent, telefon 5786 5321